

Hindby Småskola

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande
behandling

2015-2016

öppen förskola, förskola, skola och fritidshem

Alla barn och vuxna i förskolan och skolan ska känna sig trygga. Inget barn eller vuxen får utsättas för kränkande behandling eller diskrimineras på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, kön, funktionshinder, sexuell läggning eller utseende.

All personal inom Hindby Småskola tar aktivt avstånd från och motverkar alla former av mobbning, rasism, trakasserier, diskriminering och kränkningar mellan barn/elever, mellan personal ocbarn/elever, mellan personal oeförälder och inom personalgruppen.

Arbetsätt/struktur och definitioner

Våra intentioner och likabehandlingsplan ska komplettera varandra i syfte att verka för en lugn och trygg verksamhet och arbetsmiljö för samtliga barn och vuxna.

Detta innebär att alla hjälps åt för att alla ska trivas och tillsammans skapa en miljö där alla kan känna att man utvecklas på ett harmoniskt vis. Med miljö menas både fysisk och psykosocial miljö. Miljöarbetet kräver ett ständigt aktivt engagemang av alla inblandade.

Förskolechef och rektor har ansvaret för förskolans/skolans arbetsmiljö. För att detta ska fungera krävs att alla hjälps åt att vårda och värna om denna miljö. Alla inom förskolan/skolan ansvarar för att förskolechef/ rektor får reda på eventuella brister som kan tänkas uppstå.

Definition mobbning:

Det är mobbning när ett barn upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar (t.ex. knuffar, elaka kommentarer, utfrysning, hot, mer subtil mobbning som grimaser, miner, menande blickar, suckar m.m.) från ett eller flera andra barn.

Skillnaden mellan mobbning och vanligt bråk är att vid en konflikt bråkar man om något, vid mobbning ger man sig på en person enbart i syfte att skada eller kränka honom/henne fysiskt eller psykiskt. Den psykiska mobbningen är alltid svårare att upptäcka men kan ofta vara den som lämnar djupast spår.

Alla barn, föräldrar och personal blir informerade om hur vi arbetar mot mobbning. Att berätta om mobbning är inte skvaller, det kan hjälpa både den som mobbas och den som mobbar. Personalen berättar aldrig varifrån de fått sin information utan löser problemet så att ingen utpekas eller drabbas.

Trivselregler förskolan

3.

Vår trivselregel finns till för att alla ska trivas och må bra på sin förskola/skola och gäller alla!

Vi visar hänsyn och respekt för våra medmänniskor och miljöer såväl inne som ute.

Trivselregler för skolan

Vi skapar en god stämning genom att:

Vi respekterar skoltiderna.

Vi respekterar andra barn och vuxna.

Vi tänker på arbetsron och andras arbeten.

Vi använder ett vårdat språk och är artiga.

Vi vårdar miljön och plockar undan efter oss.

Vi äter inte godis i skolan eller på utflykter.

Vi ansvarar själv för värdesaker som tagits med till skolan.

Hindby Småskola ersätter inte värdesaker som försvinner/stjäls.

Som äldre elev har du alltid ett större ansvar för relationen gentemot en yngre elev.

Förebyggande åtgärder Hindby Småskola förskola 4.

Vi ska alltid ha ett bra bemötande mot varandra, både stora och små.
Vi ska alltid behandla andra med respekt och ödmjukhet.
Alla, både vuxna och barn ska känna sig sedda och behövda.
Att kontinuerligt diskutera vikten av att ta hand om varandra och att ha ett empatiskt tänkande samt att föra en dialog med barnen om hur man är en god kompis.
Att alltid försöka reda ut konflikter direkt och stötta barnen vid deras konfliktlösning.
Att de vuxna alltid föregår med gott exempel genom att "visa vägen" och ta tag i kränkande beteende för om de vuxna inte ingriper visar de att de accepterar dylikt beteende.
Att vi vuxna stärker barnens självkänsla och förstärker deras positiva beteende.
Att våra pedagoger är närvarande i barnens utforskande av sina miljöer, såväl inne som ute.
Att även barnen hjälper till att trösta och stötta sina kompisar.
Att vara lyssnande pedagoger och se händelsen ur barnets perspektiv och vägleda dem till en lösning.
Att kontinuerligt informera vårdnadshavarna om likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling. Via hemsidan.
Att arbeta för att undvika stressade situationer.
Att på hemsidan skapa ett forum för föräldrar så att de kan påverka utformningen av likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling.

Riskområden

När barnen står i led t.ex. vid trappan eller vid kapprum.
I situationer där rastlöshet kan uppstå t.ex. vid väntan.
I situationer där de vuxnas fokus är riktade från barnet t.ex. när de hjälper andra barn.
Vid lek bland buskarna där det ibland kan vara svårt att ha överblick.

Prioriterade mål för Hindby Småskola förskolan 2015-2016

Vi ska ha en trygg och säker förskola, där alla möts med respekt och empati.
Vi ska ha en förskola där alla har lika värde.
Vi ska ha en förskola där alla visar varandra öppenhet, solidaritet och ansvar.
Vi ska ha en förskola där varje barn utvecklar sin självständighet.

Förebyggande åtgärder skolan

5.

Vi ska alltid behandla andra som vi själva önskar bli behandlade.
Om någon gör fel mot oss ska vi inte göra lika fel tillbaka.
Att de vuxna finns där för att hjälpa eleverna att lösa sina konflikter verbalt.
Att vara så tillåtande så att alla känner att de får/vågar vara med, överallt.
Att lösa/diskutera eventuella konflikter i klassrådet.

Konkretisering:

Vi ska tillsammans arbeta med stegvis materialet, eller annat material anpassat för åldersgruppen. Vilket innebär social och emotionell träning.
Vi ska arbeta med samarbetsövningar.
Vi ska samtala kring tidigare uppkomna situationer för att ta lärdom av dem och återkoppla.
Pedagogerna och eleverna ska verka för att alla ska vara förebilder för varandra.
Att lära sig att få förståelse för den andra parten i en konflikt.
Att pedagogerna är särskilt uppmärksamma vid byte av aktivitet och under förflyttningar.
Att vara en cirkulerande rastvakt så att man kan ha extra uppsikt vid fotbollsplanen, indiankojorna och lekstugan.
Att alltid fråga: hur hade Ni det på rasten?
Att det alltid bör finnas vuxna i beredskap vid omklädning/kapprum.

Prioriterade mål läsåret 2015/2016 i skolan

Att göra eleverna delaktiga och medvetna om hur rörelse påverkar vår hälsa.
Värdegrundsarbete, att utveckla elevernas sociala förmåga.
Utveckla elevernas förmågor genom skapande skola.

Ledning och personal

6.

Ledningen för Palmlunds skolor har tydliga riktlinjer för hur de vill att arbetet ska bedrivas.

Riktlinjerna finns redovisade i bland annat vårt mål och mening dokument "Att bidra till en bra start i livet".

Dessa dokument har all personal tagit del av.

För att motverka kränkande behandling av något slag finns verktyg som behandlas vid:

- Ledningsgruppsmöten.
- Medarbetarsamtal.
- Arbetslagskonferenser.
- Utvärderingsdagar.
- Skyddsronder.
- Personalmöten.
- Handledning.
- Handlingsplaner, åtgärdsprogram och pedagogisk kartläggning.
- Elevhälsoteam.
- Fortbildning.

Kartläggningsmetod

Vi kartlägger riskerna genom utvecklingssamtal och enkäter.

Vi arbetar med stegvis i skolan. Alternativt annat likvärdigt material.

Vi stödjer barn och vuxna med enskilda samtal och intervjuer.

Som underlag för diskussioner används observationer av situationer.

Risakanalys

Följande risker kartläggs:

1. Direkt diskriminering p.g.a. kön, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller utseende.
2. Indirekt diskriminering.
3. Trakasserier.
4. Repressalier.
5. Kränkningar, psykisk/fysisk behandlas lika.
  - Mellan barn
  - Mellan barn och personal
  - Inom personalgruppen
  - Mellan personal/förälder
6. Användandet av vapen/farliga redskap i syfte att hota eller bruka våld.
7. Stölder.
8. Ensamarbete.

Åtgärder från ledningen

Vi kommer att prioritera medarbetarsamtal.

Vi kommer att erbjuda handledning kring elever/barn med särskilda behov.

Vi kommer att förbättra strukturen gällande intern information.

Vi kommer att stödja personal genom stödsamtal.

Vi kommer att främja sammanhållningen genom att anordna bl. a. Kick off och arbetslagsaktiviteter.

Utvärderingsidé

7.

Likabehandlingsplanen utvärderas årligen av barnen, föräldrar och personal. (Likabehandlingsplanen ligger på hemsidan).

Utvärderingen kan ske med t.ex. enkäter, i utvecklingssamtal eller diskussionsgrupper.

Personalen utvärderar kontinuerligt under personalmöten och utvärderings/planerings dagar.

Planen revideras innan varje läsår.

Kommunikation- information

Information om likabehandlingsplanen ges efter revision till barn, föräldrar och personal. Nyttillkomna barn och föräldrar informeras omgående av mottagande pedagog. Nyttillkommen personal får information genom förskolechef/rektör. Likabehandlingsplanen finns även på hemsidan.

Blir Ditt barn mobbat?

Följande tecken kan tyda på att Ditt barn är mobbat; ovilja att gå till förskolan/skolan ont i magen, huvudvärk, vill inte berätta om sin dag, har få eller inga kamrater, har blåmärken, verkar nedstämd och ledsen.

Dessa tecken kan även bero på andra saker, men de motiverar att Du tar kontakt med förskolan för att få hjälp.

Du kan också göra en del själv för att hjälpa Ditt barn:

Lär barnet säga ifrån klart och tydligt och betona att det inte är Ditt barn det är fel på ödet är de andra som uppför sig illa.

Försök få barnet att ta kontakt med ett eller flera vänliga barn i gruppen. Det är viktigt att vuxna hjälper till med detta, annars ger barnet lätt upp. Lyckas barnet få en vän har det oerhört stor betydelse.

Mobbar Ditt barn andra?

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn mobbar andra.

Men om det är så måste Du göra något åt det. Det är viktigt både för det utsatta barnet och Ditt eget.

Forskning visar att barn som mobbar andra ofta får problem senare i livet om de inte ändrar sitt negativa sätt.

Det finns många orsaker till att barn mobbar andra, men oavsett orsaken måste du göra något.

Vi föreslår följande: Gör helt klart för barnet att du inte accepterar mobbning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende.

Ta kontakt med förskolan/skolan för att få hjälp med problemet.

Vi arbetar tillsammans för en bra lösning för barnen.

Utvärdering av likabehandlingsplanen

8.

Pedagogerna involverar barnen i olika sammanhang. Tillsammans arbetar de med en utvärdering som passar barngruppen.

Barnens utvärdering ska vara förskolechefen/rektorn tillhanda senast i maj för att barnens tankar ska kunna involveras i nästa års likabehandlingsplan.

Personalens utvärdering sker i samband med medarbetarsamtal samt i förekommande fall vid direktkontakt på annat sätt med förskolechef/rektorn.

Föräldrarnas utvärdering bör komma förskolechef/rektorn tillhanda innan maj så att föräldrarnas synpunkter också ska kunna involveras i nästa reviderade upplaga av likabehandlingsplanen.

Viktigt i arbetet mot mobbing/trakasserier är att de vuxna ska underlätta för barnen i möjligaste mån vid överflyttningar mellan t.ex. förskolan och skolan.

Viktigt är dessutom att alla vuxna föregår med gott exempel och tydligt markerar mot alla former av trakasserier.

Att stärka barnets uppfattning om sig själv är oftast det allra bästa sättet att motverka mobbing!

Vuxna kan hjälpa till

9.

Barn, pedagoger, elevhälsoteam samt annan personal på förskolan kan göra mycket, men det är nödvändigt att även Du som förälder hjälper till.

Barn berättar inte alltid om mobbing som de känner till, därför att de kanske tror att det är skvaller eller för att de kanske är rädda för hämnd.

Att berätta om mobbing är **inte** skvaller oödet är att hjälpa dem som har det svårt och framförallt är man då en bra kompis.

Förskolan/skolans personal berättar aldrig varifrån de fått sin information utan löser problemet så att ingen pekas ut eller drabbas.

Visa tydligt för Ditt barn att du inte accepterar att mobbing förekommer. Om förskola/skola och hem tar klart avstånd från mobbing får detta en positiv inverkan på barnen.

Prata med Ditt barn om mobbing och ta kontakt med förskolan/skolan om Ditt barn berättar om mobbing, både om det själv blivit utsatt eller om de upplevt någon kompis bli utsatt.

Vi kan alla hjälpas åt att skapa en skola där alla kan känna sig trygga, trivs och har det bra!

I en akut situation

10.

Att utreda, åtgärda och dokumentera pågående kränkande behandling. Trots det förebyggande arbetet kan kränkande behandling ändå förekomma. Våra rutiner för akuta åtgärder ska vara:

1. När det kommit till personalens kännedom, ingriper de omedelbart.
2. Personal samtalar med de inblandade barnen och tar reda på hur var och en uppfattar situationen samt hjälper till att komma fram till en gemensam lösning. En överenskommelse görs kring vad som gäller från nu och framöver. Händelseförloppet ska dokumenteras.
3. Den personal som varit delaktig i samtalet, informerar berörda vårdnadshavare.
4. Vid behov kan vårdnadshavarna kallas till ett samtal med personalen då även rektor/förskolechef kan delta. Dessa möten ska protokollföras.
5. En uppföljning/återkoppling ska ges berörda vårdnadshavare efter cirka en vecka.
6. Om problemen fortgår kontaktas rektor för samråd och vidare åtgärder.

VI FÅR ALDRIG GLÖMMA ATT:

Det viktigaste är att kränkningen upphör.

Det är den utsatte som har rätt att ställa krav.

Åtgärder om personal kränker barn

Om personal utsätter ett barn för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ansvarar rektor eller någon annan med liknande ledningsfunktion för utredningen. Ledningen ansvarar för att allt dokumenteras.

Observera:

Lyssna på alla parter.

Vårdnadshavare informeras om de inte redan blivit det.

Kontakta ledningen som eventuellt bör vara med i hela processen.

Lathund för samtal med utsatt barn

Vad har hänt?

Var hände det?

Vem/vilka gjorde det?

Såg någon annan situationen?

Ingrep den/de? Hur?

Hur kände Du Dig?

Sa du något?

Gjorde Du något?

Har det hänt förut?

Har Du berättat detta för någon innan?

Ingen har rätt att göra så här mot Dig!

Jag kommer att prata med....(övriga inblandade) sedan kommer jag att prata med Dina vuxna om det som hänt och det vi precis har pratat om.

Tänk på att aldrig ställa ja och nej frågor! Dokumentera!

Lathund för samtal med den/de som kränkt

11.

Hämta den som kränkt men berätta inte varför Du vill prata förrän Ni är för er själva. Om det är mer än en som kränkt ska Du tala med alla enskilt.

Jag skulle vilja prata med Dig om .....(den utsattes namn) som just nu inte mår så bra. Vad vet Du om detta?

Jag har hört att det var så här..... *Den vuxne beskriver en konkret situation utifrån den utsattes berättelse. Avsluta med: Stämmer detta?*

Utgå ifrån:

Vad har hänt?

När hände det?

Hur ofta?

Vem/vilka är inblandade?

Såhär gör vi inte på ..... (avdelningens namn) mot varandra. Förstår Du?

Vad/hur kunde Du gjort i stället? *Den vuxne kan ev. hjälpa till med lösningar.*

Jag kommer att prata med dina vuxna om vad som har hänt och det vi kommit fram till här.

Ett annat alternativ är:

Berätta vad som hände!

Var hände det?

När hände det?

Vem/vilka var med?

Hur kände Du dig då?

Om det hänt dig och hur hade Du känt dig då?

Sa eller gjorde du något före eller efter?

Tänk på:

- Ställ enkla frågor. Inte Varför frågor!
- Moraliser inte.
- Fråga barnet under samtals gång; "Förstår du?"
- Den vuxne leder samtalet.
- Tillrättavisa nonchalant uppträdande.
- Försök få ögonkontakt med barnet.
- Döm aldrig barnet, bara handlingen.
- Dokumentera!

Dokumentation vid kränkande behandling

12.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan vara fysiska (ex. slag, knuffar), verbala (ex.hot,tillmälen), psykosociala (ex.utfrysning,ryktesspridning) eller texter/bilder (ex. klotter, brev, sms, e-post).

Barnets/elevers namn: _____ Dagens datum: _____

Personer närvarande vid mötet: _____

_____

Situationsbeskrivning (plats, tid, orsak): _____

_____

_____

_____

Åtgärder & ansvarig: _____

_____

_____

_____

_____

Uppföljningsdatum: _____

Underskrift av vårdnadshavare: _____

Underskrift av
förskölechef/rektor: _____